

TASAVVUFUN ANA KONULARI (2)

(...düenden devam)

Kendinden ve dünyadan geçmek, fizikî varlığı inkâr etmek değildir. Allah ile beraber olma hiçbir zaman Allah ile aynı olma anlamına gelmez. Tekâmülün en yüksek noktasında dahi Allah ayrı, kul ayrıdır. Sufî kendisinin var olduğunu unutur ama bir hayal kabul ettiği fizikî varlığının ortadan kalktığını iddia etmez. Kendisi vardır, diğer yaratıklar da vardır, fakat Allah sevgisinde kaynaşan, Allah'ı müşahade eden kul, bunun farkında değildir. Bir sultanın huzuruna giren insan, o anda nasıl kendini ve yaratıkları unutursa mutasavvıf da Allah'ı müşahadenin sarhoşluğu ile kendini ve halkı unutur. Yusuf'un güzelliğini gören Mısırlı kadınlar, kendilerini unuttukları için ellerini kesmişler, bu eylemlerinin farkında olmamışlardı. Farkında olsalardı ellerini doğrar mı idiler. Sonra *"Hâşâ bu insan değildir, bu kerim (değerli, şerefli) bir melektir"* (Yusuf Sûresi: 31) dediler. Yusuf melek değil, insan idi, lâkin onlar onun insan olduğunu da unut-tuklarından böyle söylediler. Yusuf'u gören bu derece kendinden geçerse, ya Allah'ı gören nasıl olur? (Kuşeyrî, Risâle, s. 43-44).

Sûfiler: *"Resule itaat eden Allah'a itaat eder"* (Nisa: 80), *"Sana bey'at edenler Allah'a bey'at ediyorlar"* (Fetih: 10), *"Attığın zaman sen atmadın, fakat Allah attı"* (Enfal Sûresi: 17), *"Nefislerinizi öldürünüz"* (Bakara: 54), *"O'nun zatından başka her şey helâk olacaktır."* (Kasas: 88), *"Nereye dönerseniz, Allah'ın zatı oradadır"* (Bakara: 115) gibi âyetlerden ve Hz. Peygamber'den sağlam yollarla gelen: *"Allah azze ve celle buyurdu ki: Kulum bana nafilelerle yaklaşmağa devam eder. O kadar yaklaşır ki ben onu severim. Ben onu seversem onun işittiği kulağı, gördüğü gözü olurum..."* (Buharî, Rikak: 38) kudsî hadîsinden fenâ fillah manasını çıkarmaktadırlar. Sufîler, Hz. Peygamber'in şu duâsının da fenâ fillah manasını taşıdığı kanısındadırlar

Yüce Allah, Peygamberine: *"Secde et, yaklaş"* (Alak: 19) demişti. O da *"Senin gazabından rızana, cezandan bağışlamana sığınırım"* dedi. Sıfatlarından sıfatlarına sığındı. Sonra sıfatlarda gördüğü yakınlıktan da yakın bir makam gördü de *"Senden sana sığınırım"* dedi. Önce sıfatlarından sıfatlarına sığınmış iken şimdi kendizinden kendisine sığındı. Bundan

da yakın makam gördü,
"Sana bir övgü sayamam"
dedi. Sonra kendi varlığını da da aradan çıkarıp
"Sen kendini övdüğün gibisin"
dedi. İşte yakınlık ve kendinden geçmenin hakikati budur (al-Luma', s. 158-159).

(devamı yarın..)